

HET GESLACHT WAERT OF SCHOUTEN (AMMERSTOL)

door
B. de Keijzer

(Gepubliceerd in Hollandse Stam- en Naamreeksen, deel II)

Inleiding

Zelden zal men bij het onderzoek naar een familie spoedig stuiten op een verklaring van de achternaam. De familie Schouten uit Ouderkerk aan den IJssel bleek af te stammen van Arien Theunisz. Waert, die in 1631 Herman Willemsz. na diens overlijden opvolgde als schout van Ammerstol. Deze functie heeft hij uitgeoefend tot 1658.

Een zegel van Arien Theunisz. Waert in zijn functie als schout is helaas niet bekend. Waarschijnlijk hangt dit samen met het feit, dat Ammerstol stadsrechten had en officiële stukken werden bezegeld met een stadszegel.

Onderstaande stamreeks is enige jaren geleden door mij samengesteld voor binnen de familiekring zonder bronvermeldingen. Helaas is een kopie daarvan buiten de familiekring geraakt, waarmee ik regelmatig wordt geconfronteerd.

Ik voel mij dan ook genoodzaakt tot deze publicatie met bronvermeldingen te komen om dit niet gewenste circuit te doorbreken.

Daarnaast heb ik de kop van de genealogie Waert of Schouten in een lezingencyclus behandeld (1), waarbij ik ten onrechte de oudste stamvader Jan Gerritsz. 'de ouden' vereenzelvigde met Jan Gerritsz. Groeneveld, die op 19 mei 1604 beleend werd met een huizing, boomgaard etc. gelegen te Ammers (2). Achteraf bleek dit niet juist te zijn. Onderstaande moge dan ook tevens gezien worden als een correctie en verantwoording op de toen op ruime schaal verspreide syllabus.

Stamreeks

I. **Gerrit N.N.**, geboren eind 15e eeuw, leefde vermoedelijk in de stad Ammerstol, zijn kinderen brengen op 3-6-1579 hun dijk voor de tijd van 6 jaar onder een 'warinc' ingaande 15-6-1579 (3), tr. N.N.

Kinderen:

1. Jan Gerritsz. 'de ouden' (volgt II).
2. Leentgen Gerritsdr., tr. Govert Hendricksz.
3. Thonis Gerritsz. (de) Ruyter, schepen van Ammerstol 1561, tr. Weyntgen Willemsdr.
4. Arien Gerritsz.
5. Jan Gerritsz. 'de jonge', overl. vóór 26-5-1585, tr. Aryaentje Sybertsdr., waaruit 4 kinderen (4).
6. NN-dr., tr. Gysbert Hendricksz.
7. Leenert Gerritsz., oom en bloedvoogd over de weeskinderen van zijn broer Jan Gerritsz. 'de jonge' 26-5-1585 (4).

II. **Jan Gerritsz. 'den ouden'**, geb. ca. 1520, won. Ammerstol, vermeld 1579, is geld schuldig in de jaren 1581, 1583, 1599 (5), idem aan Marichgen Dircksdr. vanwege de koop van 2 hond land (6)(7), is in 1591 schepen, oud 71 jaar (8), overl. vóór 23-4-1608 (9), tr. Sijgje Woutersdr. Haar voornaam is ontleend aan de vernoeming van twee kleindochters. De kinderen van Jan Gerritsz. 'de ouden' worden 10-6-1611 genoemd als mede-erfgenamen van Adriaen Woutersz., die getrouwd was met Ychgen Snellen (10).

Kinderen:

1. Gerrit Jansz. Waert (volgt III).
2. Wouter Jansz. Cock, tr. Leentgen Cornelisdr.
3. Adriaentje Jansdr., tr. Cornelis Willemsz. Buychgen.
4. Pieter Jan Gerritsz.
5. Grietje Jansdr., tr. Dirck Aertsz. Cock.
6. Thonis Jan Gerritsz., tr. NN., de boedel wordt na zijn overlijden beheerd door aanvankelijk Jan Gerritsz. 'den ouden' en na diens overlijden ca. 1608 voortgezet door diens zoon Gerrit Jansz. Waert, die op 6-9-1609 zijn eerste rekening overlegt betreffende het beheer over het jaar 1608, idem op 21-10-1612 over de jaren 1609, 1610 en 1611, op 13-2-1612 is er een kwestie ontstaan tussen Wouter Jansz. Cock en Gerrit Jansz. Waert in verband met een declaratie van gemaakte onkosten opgenomen in de rekening, op 28-6-1621 wordt hij bedankt door Aerjaentgen Theunisdr. voor de voogdij en goede administratie, zij blijkt ondertussen gehuwd te zijn met Gerrit Dammisz. (11).

III. **Gerrit Jansz. Waert**, won. Ammerstol, wordt vermeld in het register haardsteden van 1604, 1606, en 1610 (12), voert van 1608 tot 1621 de administratie van de boedel van zijn broer Thonis, burgemeester 1612, overl. vóór 20-8-1629 (13), tr. 1e NN., tr. 2e Adriaentgen Cornelisdr., weduwe van Snel Hermansz., zij verkoopt op 20, 25 en 27-8-1629 een aantal goederen samen met de kinderen uit het eerste huwelijk van Gerrit Jansz. Waert (13).

Kinderen uit het eerste huwelijk:

1. Anthonis Gerritsz. Waert (volgt IV).
2. Sychgen Gerritsdr., tr. Arien Jacobsz.
3. Grietgen Gerritsdr., tr. Cornelis Cornelisz. 'de jonge Rootbaert'.

IV. **Anthonis Gerritsz. Waert**, won. Ammerstol, koopt 10-11-1624 een huis, en geeft op dezelfde datum een schuldbekentenis af van fl. 300 spruitende uit de koop van het huis (14), gaat in 1630 een akkoord aan met zijn zwagers over de nalatenschap van Aerjaentien Cornelisdr. (15), in de verponding van 1632 wordt het huis vermeld op naam van de kinderen van Theunis Waert, met in de marge: nu de schout (16), overl. vóór 1632, tr. Pietertgen Hermansdr., dr. Herman Snellen en Ariaentgen Cornelisdr.

Kinderen:

1. Arien Theunisz. Waert (volgt V).
2. Herman Theunisz. Waert.
3. Sijchgen Theunisdr., tr. Arien Dircksz.
4. Thonis Theunisz. Waert, minderjarig 1638 (18).
5. Jannichgen Theunisdr., minderjarig 1638 (18).

V. **Arien Theunisz. Waert**, won. Ammerstol, later Streefkerk (Opperstock), schout 1631-1658, gaat op 29-12-1635 een akkoord aan met de erfgenamen van zijn eerste vrouw (17), verwerft op 24-1-1638 het gehele eigendom van het huis, waarin zijn vader woonde (18), verkoopt op 10-1-1639 goederen te Ouderkerk aan den IJssel afkomstig van zijn vrouw's ouders (19), vermeld op de lidmaatslijst 1651/57, op 17-9-1658 woont hij in de 'Opperstock' van Streefkerk als hij zijn huis verkoopt aan zijn opvolger Cornelis van Staveren (20), tr. 1e Pietertgen Raquelsdr., overl. vóór 1635, tr. 2e Pietertgen Cornelisdr., dr. van Cornelis Cornelisz. 'steenman' en Wyventgen Anthonisdr.

Kinderen uit het tweede huwelijk:

1. Baertje Ariensdr., doopgetuige 1680, 1690.
2. Wyve Ariensdr., doopgetuige 1682.

3. Cornelis Ariensz., doopgetuige 1686.
4. Jan Ariensz. Waert, ged. Groot-Ammers 16-2-1648, doopgetuige 1680, tr. Groot-Ammers 30-12-1674 Merrigje Ariensdr., j.d. won. Streefkerk.
5. Pieter Ariensz. Waert (volgt VI).

VI. Pieter Ariensz. Waert ook Schouten, won. Ouderkerk aan den IJssel, in de polder De Cromme, verkoopt 26-10-1685 een deel van een huis, gelegen in de polder De Zijde, afkomstig van zijn vrouw's ouders (21), vermeld op de lidmaatlijst 1691 en 1705, testeert 5-8-1705 (22), begr. Ouderkerk aan den IJssel 15-5-1726, tr. Leentje Pietersdr. Scheepmaker, begr. Ouderkerk aan den IJssel 23-2-1718, dr. van Pieter Willemsz. Scheepmaker en Martijntje Jacobsdr. Soft.

Kinderen:

1. Pieter, ged. Ouderkerk aan den IJssel 18-10-1676.
2. Martijntje, ged. Ouderkerk aan den IJssel 4-12-1678.
3. Teunis Pietersz. Schouten (volgt VII),
4. Arij, ged. Ouderkerk aan den IJssel 16-8-1682.
5. Cornelis, ged. Ouderkerk aan den IJssel 6-1-1686.
6. Arij, ged. Ouderkerk aan den IJssel 18-6-1690.

VII. Teunis Pietersz. Schouten, ged. Ouderkerk aan den IJssel 15-12-1680, bouwman, testeert 11-5-1727 (23), vermeld in het weerboek van 23-9-1733 samen met Leendert Cornelisz. de Jong in weer nr. 70 (24), heeft in 1749 zeven melkkoeien, één vaars in het hoorgeld en 2 hond bezaaid land (25), overl. Ouderkerk aan den IJssel 19-12-1756, tr. Ouderkerk aan den IJssel 22-3-1705 Merritje Abrahamsdr. Noorlander, ged. Ouderkerk aan den IJssel 25-12-1677, overl. Ouderkerk aan den IJssel 12-7-1752, dr. van Abraham Claesz. Noorlander en Adriaantje Cornelisdr. Soft.

Kinderen:

1. Pietertje, ged. Ouderkerk aan den IJssel 25-12-1706.
2. Arij, ged. Ouderkerk aan den IJssel 15-2-1708.
3. Pieter Teunisz. Schouten 'de oude', ged. Ouderkerk aan den IJssel 12-2-1710, tr. Ouderkerk aan den IJssel 8-2-1739 Maayke Willemsdr. Kroos, ged. Sliedrecht 25-9-1712, dr. van Willem Ysbrants Kroos en Maayken Ariensdr. van Haeften.
4. Cornelis, ged. Ouderkerk aan den IJssel 12-3-1713.
5. Pietertje Teunisdr. Schouten, ged. Ouderkerk aan den IJssel 11-11-1711, tr. Ouderkerk aan den IJssel 13-3-1735 Willem Cornelisz. van Herk.
6. Cornelis, ged. Ouderkerk aan den IJssel 26-8-1714.
7. Leentje, ged. Ouderkerk aan den IJssel 1-11-1716.
8. Leendert Teunisz. Schouten, ged. Ouderkerk aan den IJssel 22-4-1719, tr. Bergambacht 12-5-1743 Ariaentje Hendricksdr. van den Heuvel, ged. Bergambacht 10-11-1720, dr. van Hendrick Ariensz. van den Heuvel en Claesje Abrahamsdr. Noorlander.
9. Abraham, ged. Ouderkerk aan den IJssel 18-12-1720.
10. Pieter, ged. Ouderkerk aan den IJssel 18-12-1720 (tweeling met voorgaande).
11. Pieter Teunisz. Schouten 'de jonge' (volgt VIII).

VIII. Pieter Teunisz. Schouten 'de jonge', ged. Ouderkerk aan den IJssel 9-5-1723, won. Ouderkerk aan den IJssel, in de polder De Cromme, bouwman, had vanwege de inundatie van de Krimpenerwaard in 1760 geen werk, doch bezat wel zeven koeien, uit de lijsten van veeziekte van december 1769 en juli 1774 blijkt, dat zijn koeien aangetast waren door de

runderpest (26), overl. Ouderkerk aan den IJssel 28-12-1773, tr. Ouderkerk aan den IJssel 9-1-1752 Gerritje Barendsdr. Pronck, ged. Berkenwoude 5-11-1724, overl. Ouderkerk aan den IJssel 28-9-1772, dr. van Barend Dircksz. Pronck en Fijgje Theunisz. Pronck.

Kinderen:

1. Margje, ged. Ouderkerk aan den IJssel 8-10-1752.
2. Barend, ged. Ouderkerk aan den IJssel 6-10-1754, overl. Ouderkerk aan den IJssel 5-8-1805.
3. Teunis, ged. Ouderkerk aan den IJssel 25-4-1756.
4. Dirk Pietersz. Schouten (volgt XI).
5. Abraham, ged. Ouderkerk aan den IJssel 7-4-1760, overl. Ouderkerk aan den IJssel 19-2-1772.
6. Fijgje, ged. Ouderkerk aan den IJssel 1-12-1762.
7. Pieter, ged. Ouderkerk aan den IJssel 10-3-1765.

IX. Dirk Pietersz. Schouten, ged. Ouderkerk aan den IJssel 10-9-1758, won Ouderkerk aan den IJssel, overl. Ouderkerk aan den IJssel 24-12-1801, tr. Ouderkerk aan den IJssel 26-1-1785 Cornelia Jaspersdr. van den Donck, geb. Sliedrecht 29-9-1764, kwam met attestatie van Sliedrecht naar Ouderkerk aan den IJssel op 27-1-1785, overl. Ouderkerk aan den IJssel 6-5-1813, dr. van Jasper Ariensz. van den Donck en Anna Ariensdr. Kleyn. Zij tr. 2e Ouderkerk aan den IJssel 27-3-1808 Huybert Opschoor.

Kinderen:

1. Pieter, geb. Gouderak 11-7-1785, overl. Ouderkerk aan den IJssel 4-1-1795.
2. Geertje, geb. Ouderkerk aan den IJssel 18-10-1787.
3. N.N, overl. Ouderkerk aan den IJssel 20-1-1789 ('t kind van Dirk Schouten).
4. Anna, geb. Ouderkerk aan den IJssel 19-1-1790, overl. Ouderkerk aan den IJssel 18-5-1796.
5. Neeltje, ged. Ouderkerk aan den IJssel 6-2-1791, overl. Ouderkerk aan den IJssel 11-2-1791.
6. Neeltje, geb. Ouderkerk aan den IJssel 17-2-1792, overl. Ouderkerk aan den IJssel 2-4-1793.
7. Neeltje, geb. Ouderkerk aan den IJssel 23-4-1794.
8. Pieter, geb. Ouderkerk aan den IJssel 15-9-1797.
9. Jasper Schouten (volgt X).

X. Jasper Schouten, geb. Ouderkerk aan den IJssel 29-5-1800, won. Krimpen aan den IJssel en Ouderkerk aan den IJssel, arbeider, ingeschreven voor de Nationale Militie lichting 1819, heeft daaraan voldaan en gediend bij de 5e afdeling Infanterie, vermeld in de volkstelling 1829 van Krimpen aan den IJssel, overl. Ouderkerk aan den IJssel 9-8-1866, tr. Ouderkerk aan den IJssel 22-5-1830 Anna Visser, geb. Ouderkerk aan den IJssel 16-10-1808, overl. Ouderkerk aan den IJssel 18-9-1885, dr. van Pieter Visser en Aaltje Rook.

Kinderen:

1. Dirk, geb. Ouderkerk aan den IJssel 28-6-1831.
2. Aaltje Schouten, geb. Ouderkerk aan den IJssel 23-3-1833, tr. Ouderkerk aan den IJssel 29-11-1872 Arie Visser.
3. Pieter Schouten (volgt XI),
4. Arie, geb. Ouderkerk aan den IJssel 1-1-1838.
5. Cornelia Schouten, geb. Ouderkerk aan den IJssel 4-4-1840, overl. Krimpen aan den IJssel 21-12-1912, tr. Ouderkerk aan den IJssel 27-9-1872 Willem Wegman, zn. van Johannes Wegman en Cornelia Stam.

6. Jasper Schouten, geb. Ouderkerk aan den IJssel 11-5-1843, tr. Ouderkerk aan den IJssel 31-10-1873 Jannetje Loeve.
7. Jannigje, geb. Ouderkerk aan den IJssel 31-3-1847, overl. Ouderkerk aan den IJssel 28-3-1850.
8. Jan Schouten, geb. Ouderkerk aan den IJssel 6-1-1851, tr. Ouderkerk aan den IJssel 10-1-1879 Cornelia de Jong.

XI. Pieter Schouten, geb. Ouderkerk aan den IJssel 9-2-1836, won. Ouderkerk aan den IJssel, leerlooiersknecht, ingeschreven voor de Nationale Militie lichting 1855, op 1-5-1855 ingelijfd, doch vanwege slechte gezondheid op 15-5-1860 ontslagen, overl. Ouderkerk aan den IJssel 8-2-1870, tr. Ouderkerk aan den IJssel 1-9-1865 Walburg Kleibeuker, geb. Nieuwerkerk aan den IJssel 7-4-1845, zij vestigde zich te Ouderkerk aan den IJssel 2-12-1865 komende van Nieuwerkerk aan den IJssel, na het overlijden van haar man ging zij op 28-10-1870 terug met haar twee kinderen, zelf vertrok zij op 26-11-1880 naar Gouderak, dr. van Jacobus Kleibeuker en Elisabeth Mourik.

Kinderen:

1. Jasper Schouten (volgt XII).
2. Elisabeth, geb. Ouderkerk aan den IJssel 2-2-1868.

XII. Jasper Schouten, geb. Ouderkerk aan den IJssel 30-1-1866, kwam op 26-11-1880 van Nieuwerkerk aan den IJssel naar Ouderkerk aan den IJssel en ging bij zijn grootmoeder Anna Visser wonen, na zijn huwelijk ging hij op 23-8-1886 naar Krimpen aan den IJssel, scheepmaker, later koopman (olieboer), overl. Krimpen aan den IJssel 8-7-1938, tr. Krimpen aan den IJssel 27-3-1886 Krijntje Hofland, geb. Krimpen aan den IJssel 2-8-1867, overl. Rotterdam 22-10-1924, dr. van Cornelis Hofland en Cornelia Dekker.

Kinderen:

1. Janna Schouten, geb. Krimpen aan den IJssel 23-8-1886, tr. Krimpen aan den IJssel 10-6-1905 Karel van der Schans.
2. Pieter, geb. Krimpen aan den IJssel 6-2-1888, overl. Krimpen aan den IJssel 16-3-1889.
3. Walburg, geb. Krimpen aan den IJssel 22-7-1889, overl. Krimpen aan den IJssel 9-1-1890.
4. Pieter, geb. Krimpen aan den IJssel 17-10-1892.
5. Cornelis Schouten (volgt XIII).

XIII. Cornelis Schouten, geb. Krimpen aan den IJssel 13-2-1896, ging na zijn huwelijk te Capelle aan den IJssel wonen, aanhouder op de scheepswerf Vuyck, overl. Capelle aan den IJssel 10-9-1959, tr. Krimpen aan den IJssel 29-4-1916 Antonia Twigt, geb. Capelle aan den IJssel 8-4-1897, overl. Rotterdam 18-4-1965, dr. van Willem Twigt en Giella Rook.

Kinderen:

1. Janna Schouten, geb. Capelle aan den IJssel 27-9-1916, overl. Delft 10-12-1979, tr. Jan Stofregen.
2. Giella Schouten, geb. Capelle aan den IJssel 14-7-1920, tr. Capelle aan den IJssel 15-2-1941 Steven Wijnen, geb. Nieuwerkerk aan den IJssel 21-4-1917, slager, zn. van Willem Wijnen en Johanna Beeks.
3. Krijntje Schouten, geb. Capelle aan den IJssel 5-12-1925, overl. Sliedrecht 10-8-1994, tr. Krimpen aan den IJssel 6-7-1950 Willem Eijkelenboom, geb. Krimpen aan den IJssel 21-12-1926, directeur, overl. Sliedrecht 16-12-1997, zn. van Gerrit Eijkelenboom en Pietertje Cornelia Donker.

4. Willem Schouten, geb. Capelle aan den IJssel 17-2-1928, tr. Janna van Buren.

Noten

1. Deze lezingencyclus werd gehouden in het najaar 1979 voor de Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie 'Ons Voorgeslacht'.
2. 'Ons Voorgeslacht' dec. 1976 (nr. 257), Dr. J.C. Kort, rep. op de lenen van Bergambacht (1403-1683), leen 1.
3. Ammerstol, RA inv.nr. 1, d.d. 3-6-1579.
4. Ammerstol, WK inv.nr. 1, resp. d.d. 26-5-1585, 16-12-1585.
5. als noot 3, resp. d.d. 2-5-1581, 15-2-1583, 13-7-1599.
6. als noot 3, d.d. 5-8-1598.
7. als noot 4, d.d. 3-6-1598.
8. als noot 3, d.d. 23-7-1591.
9. als noot 4, d.d. 23-4-1608.
10. als noot 4, d.d. 10-6-1611.
11. als noot 4, resp. d.d. 10-12-1607 t/m 6-5-1608, 23-4-1608, 6-9-1609, 21-10-1612, 10-9-1615, en 28-6-1621.
12. Ammerstol, GA inv.nr. 18.
13. Ammerstol, RA inv.nr. 7, resp. d.d. 20-8-1629, 25-8-1629, en 27-8-1629.
14. als noot 13, d.d. 10-11-1624.
15. als noot 4, d.d. 3-9-1630.
16. als noot 12.
17. als noot 4, d.d. 29-12-1635.
18. Ammerstol, RA inv.nr. 8, d.d. 24-1-1638.
19. Ouderkerk aan den IJssel, RA inv.nr. 19, d.d. 10-1-1639.
20. als noot 18, d.d. 17-9-1658.
21. Ouderkerk aan den IJssel, RA inv.nr. 23, d.d. 26-10-1685.
22. Not. Archief, inv.nr. 1444, d.d. 5-8-1705.
23. Not. Archief, inv.nr. 6506, d.d. 11-5-1727.
24. Ouderkerk aan den IJssel, GA inv.nr. 118, weerboek d.d. 23-9-1733.
25. Ouderkerk aan den IJssel, GA inv.nr. 102, afgeschafte pachten 1749.
26. Ouderkerk aan den IJssel, GA inv.nr. 136, portefeuille diverse stukken.

Bijgewerkt 28-9-2006.